

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor práce: **Barbara Pilchová**, studijní obor Regionální geografie

Název posuzované práce: *Změny prostorové organizace polského školství na území ČR od roku 1945*

Formální splnění zadání práce:

Po formální stránce bakalářská práce odpovídá zadání. Autorka se v práci zaměřila na geografické zhodnocení dlouhodobého vývoje polského národnostního školství v ČR s akcentem na území Těšínska.

Obsahová úroveň práce:

Bakalářská práce kombinuje již publikovaná data o polském národnostním školství na Těšínsku s daty statistickými. Ačkoliv je oponent celkem dostatečně obeznámen se situací v dané problematice pro zájmové území, poměrně složitě se orientuje ve výkladu a prezentaci hlavních svodných informací. Jisté obsahové diference ve srovnání s realitou mohou být dány autorčiným poměrně úzkým pohledem na jinak složitý sociokulturní a socioekonomický vývoj občanů polské národnosti na území ČR. Tento fakt zřejmě zapříčinil výběr excerpované literatury a také místy nevhodně používanými (také expresivními) výrazy a obraty. Slova jako "likvidace" (str. 33) nebo "protipolská opatření" (str. 23) nepatří do běžného slovníku objektivní bakalářské či diplomové práce. Klíčové obsahové disbalance jsou uvedeny níže.

Úroveň práce s literaturou, citační aparát:

Výběr literatury byl omezený, autorka se prakticky výhradně soustředila na polský literární okruh a pomíjí druhou stranu. Tento fakt je třeba zmínit, neboť v pracích podobného zaměření, který v sobě skrývá národnostní a etnický "náboj", je nutné mít vždy napaměti názorovou vyváženost pro kontstrukci reality. I když se autorka v úvodu zmiňuje o literatuře k danému tématu, její výběr se koncentroval na polských zdrojích. Přitom ale např. v roce 2007 byla na KGG PřF UP obhájena diplomová práce H. Kostkové s nápadně podobným tématem, práce jiných českých autorů zcela určitě bylo možné také zařadit do výběru. Dalším handicapem práce je poměrně časté opomíjení citací.

Jazyková a grafická úroveň práce:

Jazykově je práce na průměrné úrovni. Na několika místech se vyskytují prohřešky proti českému spisovnému jazyku. Samotný seznam literatury neodpovídá citačním pravidlům.

Soupis konkrétních chyb vyžadujících reakci uchazeče:

- str. 7: není pravdou, že Poláci "jako jejdíní ze všech národnostních menšin si v průběhu let vydobyli právo na svůj systém školské výuky..."

- str. 9: formulace o literatuře k "tématu menšin v soukromých sbírkách, v obecných a městských kronikách či tisku" je nesrozumitelná a zvláštní, zejména čteme-li dál v textu, že onou literaturou autorka myslí např. "publikace V. Pláčka a M. Pláčkové".

- str. 13: nedomnívám se, že by požadavky Polska při sporu Československa a Polska po roce 1918 byly založeny na argumentech historických; stejně tak formulace na str. 14 "Nejpočetnější skupina obyvatel, polská, zůstala ve znevýhodněném postavení jako za Rakouska" se nezakládá na pravdě. Ve stejném duchu se autorka nekriticky (bez citace) vyjadřuje na velmi citlivé téma národnostního vývoje na Těšínsku v letech 1938-1939 slovy: "Pro všechny polské vlastence bylo připojení Těšínska k Polsku významnou událostí, navíc to

také přivítala i řada českých obyvatel, protože během března toho roku zlikvidovala německá okupace zbytky Československa".

- str. 20: je možné věřit informaci, že "první písemná zmínka o polských školách na území Těšínska se datuje od roku 1331"?

- str. 25: obr. 2 a 3 patrně nejsou správně popsány, protože by se obr. 3 vyjadřující počty žáků polských škol I-IX v letech 1945-1989 prakticky nelišil od údajů v obr. 2; pakliže by šlo o dvě různé kategorie škol (malotřídky + úplné školy), pak počet žáků ZŠ celkem v roce 1989 cca 1000 by jen o něco převyšoval počet žáků v tomto roce na polských SŠ (str. 26, obr. 4)?

- str.43-45: Jaká byla vypočtena hodnota indexu koncentrace, pro kterou autorka zkonstruovala sérii Lorenzových křivek?

- str. 47: informace o tom, že "titul udělovaný na polských vysokých školách nebyl donedávna uznáván, avšak situace se již změnila a studenti tak mají větší možnost s uplatněním svých znalostí v budoucím zaměstnání" se nezakládá na pravdě, situace byla jiná.

- str. 49: tab. 7 nepravdivě informuje o počtu žáků na polských ZŠ v roce 1989 - viz str. 17 .

- kap. 8: závěrečná kapitola obsahuje 3 odstavce textu + 1 graf a 1 tabulku a v žádném případě nesplňuje požadavky na tuto část bakalářské práce.

Celkové hodnocení práce:

Práci hodnotím celkově průměrně, obsahuje řadu informací citačně nepodložených, citově zabarvených a názorově nevyvážených. Jistým problémem pro čtenáře může být jazyk, kterým je napsána. Naproti tomu poměrně zdařile podává prostorovou informaci o vývoji polského národnostního školství na území ČR.

Celkový návrh posuzovatele pro hodnotící komisi:

Práci doporučuji k obhajobě, před obhajobou navrhuji její hodnocení známkou dobře.

V Olomouci 3.6.2010

Zdeněk Szczyrba
oponent bakalářské práce